

REFERAT IN - Innarluutillit pillugit Siunnersuisooqatigiit d. 13-09-2018

Mødedato Torsdag d. 13. september 2018 kl. 14:00

Mødested Ataatsimiittarfik 3 1, sal, Kommuneqarfiup allaffia, Kuussuaq 2

Indholdsfortegnelse

Imaqarniliaq.....	3
-------------------	---

Punkt .: Imaqarniliaq

Imaqarniliaq Innarluutilinnut Siunnersuisooqatigiit ataatsimiinnerat

Piffissaq: Sisamangorneq ulloq 13 septembari, nal 14-16.
Sumiiffik: Ataatsimiittarfik 3 1, sal, Kommuneqarfiup allaffia, Kuussuaq 2, Nuuk

Peqataasut:

Viggo Johansen, siulittaasoq
Nanette Hammeken Arboe, ilaasortaq
Sara Jilsø Fleischer, ilaasortaq
Peter Brix Adsersen, Oqartussaqaqarfinni fagcheffi (MI)
Susanne Kærulff Christensen, Innarluutilinnut aamma tarnimikkut nappaatilinnut fagcheffi (SI)
Kasper Kjeldgård Jensen, imaqarniliortoq (SI)

Peqataangitsut:

Aviaaja Geisler, siulittaasup tullia
Paulus Napatoq, ilaasortaq (teknik pissutigalugu peqataangilaq)
Martha Lund Olsen, Meeqqanut Ilaqutariinnullu pisortaaneq (MI)
Sofia Rossen, Oqartussaqaqarfinni fagcheffi (SI)
Laila Skydsbjerg Skytte, MISI-mi siunnersortaaneq
Ellen Magnussen, Ikiorsiissuteqartarnermut tunngasuni fagcheffi (MI)

Oqaluuserisassat:

1A Siulittaasumit nutaarsiassat

1.1: Innarluutilinnut Siunnersuisooqatigiit innarluutilinnut tunngasunik suliniutissat pisariaqartut pingaarnersiulluni tulleriarisimavoq (Viggo Johansenimit)

- Sulinermit ataatsimiinnermi (Aviaaja Geisler, Viggo Johansen aamma Sara Jilsø Fleischer peqataasut) Innarluutilinnut Siunnersuisooqatigiit suliatik aammalu ingerlatsivimmut ataatsimiititammullu attuumassuteqarnermik eqqartorpaat. Ataatsimut isuma tassaavoq, siunnersuisooqatigiit iluamik atorneqanngitsut.
  - o Innarluutilinnut siunnersuisooqatigiit ilaasortai piginnaaneqarput atorneqanngitsunik.
- Taamaattumik Innarluutilinnut siunnersuisooqatigiit suliniutissanik suliniutinillu pingaarnersiullutik allattuisimapput, siunnersuisooqatigiit piviusunngortikkumallugit suliariumasaannik.

- Ilaatigut Innarluutilinnut siunnersuisooqatigiit tusarniaaffigineqartartussat atorneqarusuppoq.

1.2: Pisortaanermik Isak Nielsen Kleistimik nutaamik ataatsimeeqatiginninneq

- Pilersaarutaasumik Viggo Johansenip aammalu Isak Nielsen Kleistip akornanni ataatsimiinnissaq pingitsoorpoq.
- Taamaattumik ataatsimiinnisartik nutaamik isumaqatigiissutigivaat.
  - Immaqa ulloq oktobarip ulluisa 3-at.
  - Nalinginnaasumik isumassarsiortoqassaaq.

2) Ingerlatsivimmit nutaarsiassat

2.1: Ingerlatsivimmit meeqqat ajornartorsiuteqartut qanoq ikorfartorneqarsinnaanersut pillugit allakkiortoqarpoq (Peter Brix Adersenimit)

- Peter Brix Adersen Jesper Madsen (atuarfinnut ulluuneranilu neqeroorutinut pisortaq) peqatigalugu meeqqat atuarfinni fritidshjemminilu ajornartorsiuteqartut qanoq ikorfartorneqarsinnaanerat pillugu allakkiarput.
  - Allakkiami ullumikkut neqeroorutaasuni aaqqiivigineqarsinnaanngitsut nassuiarneqarput.
- Innarluutilinnut siunnersuisooqatigiit oqaatsikkut imaluunniit allakkiatigut ilisimatinneqassaaq (amma kommunimi attuumassuteqartut allat taamatut iliorfigineqassapput).

2.2: Innarluutillit pillugit immikkoortumut pilersaarusionerq aallarteqqissaaq (Susanne Kærulff Christensenimit)

- Innarluutillit pillugit immikkoortumut pilersaarusionerq aallarteqqinneqassaaq. Immikkoortumut pilersaarusionerq unitsikkallarneqarsimavoq, Innarluutilinnut aammalu tarnimikkut nappaatilinnut fagchefimik aalajangersimasumik atorfeqartitsisoqannginnera pissutigalugu.
- Ingerlatsiviup immikkoortumut pilersaarusionerq immikkoortoq 3 aallartissavaa.
- Immikkoortumut pilersaarusionerq amma meeqqat innarluutillit ilanngunneqarput (ingerlatsiviit attuumassutillit suleqatigalugit).
- Ingerlatsivik amma Innarluutilinnut siunnersuisooqatigiit isumaqatigiissutigivaat, Innarluutilinnut siunnersuisooqatigiit tassaasariaqartoq innarluutilinnut immikkoortumut pilersaarusionerq isumasioqatigineqartartussaasoq.

Innarluutilinnut immikkoortumut pilersaarut pillugu oqaaseqaatit (Viggo Johansenimit amma Sara Jilsø Fleischerimit)

- Oqaasiinnaanatillu isumassarsiaannaanatillu anguniagaannaassanngillat. Iliuuseqartoqartariaqarpoq.

- Innarluutilinnut immikkoortumut pilersaarummi immikkoortoqarpoq, Innarluutilinnut siunnersuisooqatigiit ilisimasaqarfigisaannik aammalu iluarsiissuteqarniarnermi imaluunniit atuutilersitsiniarnermi ikiuutaaffigisinnaasaannik.

3) Imaqarniliap akuerineqarnera.

Immikkoortut iluarsiiffigisassat:

- 1.1 "... nappaammik imaannaangitsumik ilaqartoq", eqqoqqissaartuunngilaq imaluunniit allattarnermut naleqquttuunngilaq (Sara Jilsø Fleischerimit).
  - o Taarsiullugu imatut allalli: Pissusilersornikkut ajornartorsiutit imaluunniit meeqqat pissusilersornermikkut annertuumik ajornartorsiutillit.
- 4.2: Inuit autismeqartut pineqarput (innarluut pineqanngilaq).
  - o Tamanna kommunimik aammalu suliffissaqarnermut siunnersorti suleqatigalugit ingerlanneqarpoq, taanna periarfissarsieqataavoq (Nanette Arboe Hammekenimit).

(Imaqarniliortoq: Iluarsiissutit imaqarniliamut ilanngunneqarput)

Innarluutilit pillugit Siunnersuisooqatigiinnit immikkoortut:

4.1: Nuna tamakkerlugu innarluutilinnik sullissivittaaq pillugu ilisimatitsissut suliniutillu suut pilersaarutaanersut (Susanne Kærulff Christensenimit)

- Nuna tamakkerlugu innarluutilinnik sullissivik sulisunut pitsaasunik pikkorissaanernik aaqqissuussisarpqo aamma innuttaasunut.
- Kammagiinnik atuisut marluk aallangajalerput.
  - o Sulisut Kommuneqarfik Sermersuup nammineq nassassavai, sullissivik ulluunerani taamaallaat ammasarmat.
- Sulisunik angalatitsineq aningaasartuutaanngilaq, nuna tamakkerlugu innarluutilinnik sullissiviup angalaneq, najugaqarneq il il akilertussaammagit.
  - o Taamaalluni kommunimit taamaallaat aningaasarsiat nerisaqarnerlu akilerneqassapput.

4.2: Innuttaasut innarluutilit qanoq amerlatigineri pillugit ilisimatitsineq kiisalu Kommuneqarfik Sermersuumi innarluutit suut ukiunut agguataarneqarnerat (ilanngussaq takuuk).

- Innarluutilinnut siunnersuisooqatigiit isumaqarput ilanngussami kisitsisit attuumassuteqartuunngitsut. Atorfiliittat isumaqataapput.
- Aalajangiineq: Tulliani ataatsimiinnissamut ingerlatsiviup Kommuneqarfik Sermersuumi innarluutilit pillugit takussutissat ugartorneqartut pissarsiarissavai (pingasunngorneq ulloq 17 oktobari).
  - o Imaqarniliortup (Kasper Kjeldgård Jensen) fagchefit attuumassuteqartut ataqatigiissassavai.

4.3: Immikkoortorta qarfimmi aqutsisuugallartumiit Karen H Lennertimit aammalu ikorfartortinut ataqatigiissaarisartumiit Pipaluk Lyngge-Rasmussenimit ilaatigut piginnaasanik kivitsinissaq aammalu ikorfartortit aaqqissugaanissaat pillugit allakkatigut ilisimatitsissut (ilanngussa qakuuk).

Peter Brix Adersen aamma Susanne Kærulff Christensen

- Eqqumaffigineqarpoq ikorfartorteqarnermut aaqqissuussinerup ingerlatsiviup ataatsip ataanut, immikkoortinnagit, ataatsimoortinneqarnissaat ajornannginnersoq aammalu naapertuuttuunersaq.
- Kissaatigisaq: Ikorfartorteqarnermik aaqqissuussineq immikkoortumut pilersaarutip ilagissagaa

Imaqarniliortoq: Qulequttat tulliuuttut immikkoortoq 4,3-mut, ikorfartortit pillugit, uiggiullugu eqqartorneqarpoq. Taamaattumik uani ersersinneqarput taasariaqartut allat ataaniinnani. Tulleriiarlugit taaguuteqartinneqarput imatut 4.3.x.

4.3.1: Ikorfartortit eqqarsaatigalugit suleqatigiinneq pillugu peqqissaarussanik periusissiorneq (Peter Brix Adersenimit)

- Ajornartariaqanngilaq ingerlatsivimmiit ingerlatsivimmut ikaarsaarnerup eqaannerusumik periusissiorneqarnissaa, innuttaasut pitsaassutsimik ajorseriaateqarneranik misigisaqartinnagit.
  - o Assersuutigalugu meeqqat atuarfimmiit anigaangata (16-it miss ukioqarlutik) 18-inik ukioqalernissaasa tungaannut suneq ajornerat pitsaanerusumik iliuseqarfigineqartariaqarpoq.
- Suliniuteqarneq ingerlatsiviit assigiinngitsut aqqusaarlugit pitsaanerusumik suleqatigiilersitsisinnaasut.
  - o Innuttaasunik kiffartuussivik, innuttaasunik ingerlatsivimmut eqqortumut innersuussisinnanermik nukissalik.
  - o Ingerlatsiviit ingerlatsivimmut allamut ikaarsaarneranni periusissat peqqissaartut.
  - o Inatsisit paasiuminarnerusut.
- Anguniakkat
  - o Ingerlatsiviit suleqatigiittut innuttaasut pitsaassutsip appaallanneranik misigisaqartinnagit.
  - o Ikaarsaarnerni attaveqatigiinneq ersarissaq – ingerlatsiviit akornanni aammalu ingerlatsivinniit innuttaasut akornanni.

4.3.2: Qanoq ilillugu qulakkiissavarput, innuttaasut inatsisip sorliup iluaqutaanerunissaa pillugu isummertussaanginnerat? (Viggo Johansenimit)

Akissut Peter Brix Adersenimiit

Tunuliaqutaa: Inatsit innuttaasunik innarluutilinnik qanoq ikorfartorteqarnissaa/ikiorneqarnissaa pillugu pisussaaffimmik aalajangiisooq, paasiuminaatsuvoq aammalu ujarlerfiginiarlugu nalunartuulluni. Ilanngullugulu inatsit annertuujuvoq - inatsimmi innuttaasut innarluutillit pillugit periarfissarpassuaqarpoq – aningaasanulli aamma sulisoqarnikkut nukissat inatsimmut taama annertutigisumut naapertuutinnigillat. Tamanna ima isumaqarpoq, aaqqissuussinermi aammalu

inatsimmi imminermini ajutoorfiusinnaasorpasuaqartoq. Ajornakusoortuuvoq, aamma sullissisunut.

- Amerlasuutigut angajoqqaat nukissallit taakkuusarput immikkut ilisimasaqalersartut meeqqamik sunik ikiorsiissutinik pisinnaaneri pillugit. Sakkortulaartumik oqaatigalugu angajoqqaat sullissisunik qaangiisarput inatsimmik ilisimasaqarneq paasinninnerlu eqqarsaatigalugit.
- Ingerlatsiviup sulisui taakkuusariaqarput immikkut ilisimasallit, kisianni taamaannginnami.
- Tamanna ima isumaqarpoq, angajoqqaat sanngiinnerusut aamma/imaluunniit qanigisaasut ajornerusumik inissisimasartut innuttaasullu innarluutillit pitsaanerpaamik ikorfartorneqarnissaminnik pinngitsooratarsinnaasut.

Viggo Johansenimit oqaaseqaat

- Tamanna akuerineqarsinnaangilaq. Tamanna ineriartortitassaavoq.

4.3.3: Napparsimasarneq aammalu patsisaasartut qanoq ilisimasaqarfigivagut? (Sara Jilsø Fleischerimit)

Akissut Peter Brix Adsersenimit aamma Susanne Kærulff Christensenimit.

- Sulisut, (ilaatigut) ikorfartortit atorfegartut, amerlasuutigut ajornartorsiutit taakkua namminneq sorsuutigisarsimavaat. Allatut oqaatigalugu, tarnimikkut ikeqarput ajornartorsiuteqarpullu imaannaangitsunik. Tamanna napparsimasarnermut patsisaasinnaavoq kommunip immikkut eqqumaffiginiagassaa.
- Tunngavigisartagaat amerlasuutigut aamma iliuuseqarusussusiarpoq allannguerusulluni.
- Ingerlatsiviup napparsimasarnerup annikillisinneqarnissaa assut iliuuseqarfigerusuppa.
- Misilittagaalluartaavoq sulisup napparsimalluni nalunaarnerani aqutsisut akuulersinneqartarnerat.

4.3.4: Inersimasunut tunngasuni ikorfartortit ilinniarnaq (Susanne Kærulff Christensenimit)

- Susanne Kærulff Christensenip ilinniarfiup pitsaassusia pakatsissutigivaa. Ingerlatsivik ilinniakkamik naammassinnissimasumik ataatsimik sulisoqarpoq. Piumasarineqartunik naammassinnissimangilaq.
  - o Ataatsimut isigalugu, ilinniagaq piginnaasassanik tunniussassaminik tunniussisimangilaq.
- Siunissaq eqqarsaatigalugu: Susanne Kærulff Christensen Peqqissaanermik Ilinniarfik ilinniagaq aammalu ilinniartussanik toqqaasarneq pillugu ataatsimeeqatiginnissaaq.

4.3.5: Ikorfartortaanerup nikagineqarnera ajornartorsiutaavoq (Viggo Johansenimit)

- Ikorfartortaanerup samaniingaarmat suliffik pilerigineqanngilaq.
- Taamaakkaluartaavoq inuit ikorfartortaanerup, ikorfartortaanerup taamatut sulinissartik uummataqarfigigamikku.
- Ikorfartortinut aqqissuussinermi pitsaasortaanik saqqummiussuinerunissaq qitiutinneqarnerussaaq.

- Anguniagaavoq, ikorfartortitut sulisut sulineritik oqaluttuarigaangamikku tamanna tulluusimaarutigisassagaat.

5) Taasariaqartut allat

5.1: Innarluutililit illersuisoqarfiat Tilioq novembarimi ataatsimeersuartitsissaaq. Innarluutilinnut siunnersuisooqatigiit marlunnik peqataatitaqarnissaat periarfissaqarpa? (Viggo Johansenimit)

- Innarluutilinnut siunnersuisooqatigiit ataatsimeersuarnermut peqataatitserusunnerannut, taamaalillunilu aamma nukinnik tassunga atuerusunnerannut, pissutaavoq Tilioq annerusumik ilisimaneqalissammat oqaloqatigineqarlunilu kiisalu misilittakkanik avitseqatigineqarsinnaammat tamannalu isumaqarluartuuserineqarmat.
- Susanne Kærulff Christensenip periarfissat misissussavai.
  - o (nutarterpoq ulloq 9/10 – Innarluutilinnut siunnersuisooqatigiit ataatsimeersuarnernut, isumasioqatigiinnernut, saqqummiinernut il il attuumassuteqartunut peqataanerminnut atatillugu aningaasartuutit matussuserneqartarnissaannut tunngasut politikernut saqqummiunneqartussaapput. Taannalu ingerlavoq).
- Viggo Johansen Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup ineriartortitsinnermut siunnersuisooqatigiivini ilaasortatut peqataassaaq.

5.2: Sulisut piginnaasassanik pisariaqartunik pigisaqarnissaat kommunimit qanoq qulakkeerneqassava? (Viggo Johansenimit)

Susanne Kærulff Christensenip aamma Peter Brix Adsersenip akissutaat

- Kommune ilaatigut avataaneersunuk atorfinitsitsisarpoq.
- Piginnaasanik sulisut qaffassaavigineqarnissaat assut qitiutinneqassaaq.
- Ingerlatsiviup piginnaasanik qaffaanissap aqqissuunissaa nutaamik isumaqarnerusumillu misissorlugu periarfissarsiuutissavaa.
  - o Ajornartorsiutaavorli, ingerlatsiviup manna tikillugu pikkorissaanernut aningaasarpasuit atorsimammagit kinguneqanngitsumik. Peqataasut pikkorissarnermi ilisimalikkaminnik ulluinnarni atuisinnaasarsimangillat.
  - o Sulisorpassuaqarpoq piunassusilinnik piginnaasanillu qaffasaanissaminnut piginnaasaqartunik. Nutaamik pikkorissaaneq aqqiissutaanngilaq, kisiannili pisariaqarpoq piginnaasat suliamut attuumassutillit sungiusartuarnissaat.
- Ataatsimut ajornartorsiutaasoq: Pikkorissaanerit ulluinnarni pitsaanerusumik sulinnermut atorneqarneq ajorput.

Naammassineqarluartumik piginnaasanik qaffassaaneq kingunissarpasuaqarpoq atorluarneqarsinnaasunuk (Susanne Kærulff Christensenimit)

- Sulisut suliassanik amerlaneruserusumik tiguisinnaagaangata, ungasinnerusoq isigalugu isumasioqatigisassanik periarfissaqarnerulissaaq (naak tamanna massakkorpiaq saniatigut akeqassagaluartoq).

- Assersuutigalugu Danmarkimut inissinneqartartut ungasinnerusoq isigalugu ikilisinneqassapput, pissutigalugu Kalaallit Nunaanni suliassamik kivitsisinnaasoqarmat.

5.3: Kommune piginnaasamikkut annikinnerusumik piginnaanilinnik qassinik sulisoqarpa? (Sara Jilsø Fleischerimit)

- Ingerlatsivik piginnaasamikkut annikinnerusumik piginnaasalinnik qassinik sulisoqarpa? Aamma, piginnaasamikkut annikinnerusunik piginnaasalinnik pilerilersitsiniarluni atorfinitsitsillunilu kommune qanoq iliortarpa?

Peter Brix Adersen aamma Susanne Kærulff Christensenimit akissut

- Sulisoqarpoq, kisianni Peter imaluunniit Susanne qasserpiaanerit pillugu takussutissaateqanngillat.
- Tamanna immikkut ajornartorsiutitaqarpoq, ingerlatsiviup initai amerlasuut innarluutilinnut naleqqussagaannginnerat pillugu.

5.4: Sapaatip akunnerisa 41-at innarluutilinnut sapaatip akunneritinneqarpoq (Susanne Kærulff Christensenimit)

- Susanne Kærulff Christensen Open College Network Danmarkimik suleqateqarpoq.
- Taamaattumik sapaatip akunnerisa 41-anni uppenarsaatit 20-25-t Open College Networkimiit tunniunneqassapput.
- Susanne Kærulff Christensen Namminersorlutik Oqartussat Open College Networkimik suleqateqarnerup iluaqutissartaanik ilisimatippai.

5.5: Innarluutilinnut siunnersuisooqatigiit tulliani ataatsimiinnissaa

- pingasunngorneq oktobarip ulluisa 17-iat nal 14-16.

Inussiarnersumik inuulluaqqusilluta // Med venlig hilsen

Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Ingerlatsivik
Forvaltning for Velfærd og Arbejdsmarked

